

Forsøg med fuglepinde

Af Jens Søgaard Jacobsen, Pyntegrøntsektionen

Pyntegrøntsektionen har opgjort et pilotforsøg med Fuglepinde. Resultaterne viser, at fuglepinden kan være interessant i bestræbelserne på at undgå knækkede topskud i Nordmannsgran.

I nogle kulturer er der problemer med knækkede topskud på Nordmannsgran. Problemet er størst i ensaldrende markkulturer nær gode fuglebiotoper. Iagttagelser peger på, at fuglene knækker topskuddene ved at sætte sig på topskuddene, mens disse er bøjede og uforveddede midt i skudstrækningsperioden. Der er eksempler på kulturer, hvor antallet af træer med knækkede toppe kan udgøre op til 20%. Flere melder om gode erfaringer med opsætning af fuglepinde på arealet. Pindenes virkning er tilsyneladende baseret på fuglenes ønske om at sidde på det højeste punkt på arealet. Pyntegrøntsektionen har etableret et pilotforsøg med den første kommercielle fuglepind, den såkaldte Erholmpind. Pilotforsøget er gennemført i samarbejde med Erholm og Torbenfeld, som har lagt Nordmannsgrankultur til.

Erholm-pinden

Erholm-pinden er en sidde-pind til fugle. Pinden består af en galvaniseret stålfod og en 2,7 m bambusstok med tværpind foroven. Pindens virkning er baseret på, at fuglene foretrækker at sidde på pinden fremfor på træernes topskud, samt at fuglene vil foretrække et højt punkt i kulturen som siddested.

Forsøget

Det er formålet med forsøget at undersøge fuglepindens virkning mod knækkede topskud. Det er samtidig interessant, at undersøge betydningen af tætheden på hegn, skov samt betydningen af træhøjde ct. fuglepindhøjde.

Forsøget er anlagt d. 10.6.92. Forsøget er anlagt med 2 behandlinger: Fuglepinde, ikke-fuglepinde. Der er 2 parceller. Én behandling pr. parcel. Der er altså ingen gentagelser.

Træernes højde lå mellem 1,3 og 2,2 m enkelte dog op til 3,5 m. Enkelte af træerne er således højere end selve fuglepinden.

Omkostninger ved opsætning	
Fuglepinde á 50 kr:	1000 kr
Transport á 3 kr:	60 kr
Opsætning 1 t á 120 kr:	120 kr
Nedtagning 1 t á 120 kr:	120 kr
Ialt	1300 kr

Tabel 1. Omkostninger ved brug af Erholmpinden i ét år på én ha.

Modelbevoksning				4000
Antal træer pr. ha:				1,65-2,20 m
Træernes højde:				75%
Udbytteprocent:				
	Stk.Prís med top	Stk.Prís uden top	Prís fald	Kvalitets- Fordeling i bevoksningen
Prima:	85 kr	48 kr	37 kr	37,5%
Sekunda:	48 kr	0 kr	48 kr	37,5%
Usalgbare:	0 kr	0 kr	0 kr	25%
Gennemsnitstræ ^f	50kr	18 kr	32 kr	

Tabel 2. Model for en bevoksning, hvor der tænkes at optræde træer med knækkede toppe. Under de givne forudsætninger tabes der i gennemsnit 32 kr/træ, hvor topskuddet knækker.

Træerne var på tidspunktet for forsøgets anlæg langt fremme med skudbrydningen, og der var allerede knækket enkelte topskud svarende til 20 stk/ha.

Resultater

Forsøget er opgjort d. 3.11.92. Forsøget er opgjort ved at tælle antallet af knækkede topskud i de 2 parceller.

Desværre kan virkning af Erholmpinden hverken be- eller afkræftes af forsøget. Antallet af knækkede topskud ved forsøgets opgørelse var for få og kunne ikke sikkert adskilles fra de topskud, der var knækket inden forsøgets start.

Det var ikke muligt at se nogen sammenhæng mellem hyppigheden af knækkede toppe og afstanden til skovbryn/læhegn.

Forsøget viser, at de største træer i kulturen har større risiko for at ende med et knækket topskud, idet andelen af store træer med knækkede topskud var større end gennemsnittet. Dette resultat bekræfter teorien om, at fuglene foretrækker et højt udsigtspunkt.

Fuglepindene skal altså opsættes senest i april måned og kan kun forventes at virke i kulturer hvor alle træer er under ca. 2,5 m. Forsøget fortsættes i 1993, hvor en stærkt ramt kultur på 1,5-2 m efterlyses.

Hvornår kan det betale sig?

Hvor stort skal problemet med knækkede toppe være, før det kan betale sig at gøre noget ved det?

Figur 1. Erholmpinden sættes op d. 10.6.92. På dette tidspunkt var jorden meget hård og opsætningen besværliggjordes. Desuden var en del topskud allerede knækket. Forsøget viste sig senere at være for sent anlagt.

Figur 2. Topskuddet er netop knækket. Hvert knækket topskud koster ejeren 32 kr.

I mangel af konkrete resultater skal der gennemgås et regneeksempel. I tabel 1 vises udgifterne ved opsætning af Erholmpinden på en ha. Hvis fuglepinden bruges i mere end et år vil de årlige udgifter blive mindre. Ved flerårigt brug slides pindene hurtigt, med mindre de nedtages kort tid efter brugsperioden.

I tabel 2 vises en modelberegning for det gennemsnitlige tab man lider, når et træ mister toppen. Grundlaget for tabellens nedklasseringer er gældende sorteringsreglement. Handelspraksis viser, at sekundærtræer med manglende top kan accepteres forudsat andelen af træer med knækket top ikke er for stor (ikke over 5%). Er antallet af træer med knækket top således over 5%, vil det gennemsnitlige tab pr. træ blive væsentlig større. Der skal reddes (1300 kr/ha / 32 kr/træ) 40 træer/ha før omkostninger til fuglepinden er hjemme.

Alternativer

Det er dyrt, når topskuddet knækker på træer i salgbar størrelse. Erholmpinden er en mulighed, som det er værd at have med i overvejelserne.

Hvad kan man ellers gøre, hvis man har mistanke om, at fuglene knækker toppene på juletræerne? En mulighed kunne være den såkaldte fuglesirene, som er brugt i gartnerierhvervet (jordbær, kirsebær). Effekten mht. knækkede topskud mangler dog endnu at blive afprøvet.

Forhandling: 53 79 44 11.

Et andet uafprøvet alternativ kunne være juletrætopskudsbeskytteren, som monteres på hver enkelt top. Forhandling: Park Plast 86 28 36 06.

Hvis skaden er sket, og hvis træerne er under 1,2 m, er det muligt at foretage en topskudsreparation. På træer i denne størrelse vil reparationen sidde i så lav

højde, at det ikke springer i øjnene. Er træerne over ca. 1,2 m, er det ofte ikke muligt at lave en topskudsreparation, uden at reparationen kommer til at sidde lige i øjenhøjde eller træet bliver uharmonisk p.g.a. træets naturlige sprintertilbøjeligheder. Topskudsreparation er beskrevet i PS Nåledrys nr. 6 og omtales også i en artikel af H. Erhardi her i bladet.

Kompakt stabrydder/grenknuser, robust konstrueret til mindre traktorer 17-45 HK. Arbejdsbredde ca. 1 m.

Pris komplet incl.:
Kraftoverføringsaksel
3 sæt blade

22.800,- excl. moms

**Stabrydning
Grenknusning
Ukrudtsslåning**

EVERGREEN FARM CO.
Nymarksgyden 48
5474 Veflinge
Tlf. 64 80 12 75
Aften tlf. 65 96 78 48
Fax. 64 80 14 45